



# VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

*Discurs* del Rector de la Universitat de València en el Solemne Acte d'Investidura com a Doctora 'Honoris Causa' de la Prof. Dr. Francisco Martínez Mojica per la Universitat de València

València, 10 de gener de 2017

Senyores i senyors,

**S**iguen les meues primeres paraules de benvinguda a aquest Estudi General, universitat renaixentista, ‘casa d’estudis’, patrimoni dels valencians i valencianes, casa de la ciència al llarg de generacions que es formaren a aquest mateix emplaçament designat pels Jurats de la ciutat al segle XV com a seu de la Universitat de València, institució erigida per a les persones, i cite textualment “*que tenen sperits molts clars, e àbils, e resoluts, per hoyr de totes sciències*”.

Hui celebrem en aquest mateix emplaçament, amb tota la solemnitat que requereix el reconeixement que es lliura, la cerimònia d’investidura “honoris causa” del professor Martínez Mojica, qui va ser estudiant d’aquesta Universitat i que hui es reintegra al seu Claustre amb la més alta de les distincions acadèmiques que es pot concedir.

Una distinció que reconeix el seu treball i dedicació, la seua originalitat científica i la seua constància i rigor intel·lectuals, qualitats necessàries per fer avançar el coneixement.

En la seua magnífica i també sentida *laudatio* el professor Luis Franco ha recuperat les paraules del premi Nobel Dr. Medawar per recordar-nos les virtuts requerides en un científic. Em permetran que les enumere novament: aplicació, diligència, sentit del propòsit, poder de concentració, perseverança i no deixar-se vèncer per l’adversitat. Perquè enginy i paciència, són trets comuns en els grans científics segons el conegut llibre del també Premi Nobel Santiago Ramón y

Cajal, qui va obtindre la seua primera Càtedra a la nostra Universitat, destacat científic que també ens ha portat al record el doctor Luis Franco.

Una *laudatio* modèlica en la qual s'ha fet palesa l'erudició del professor Luis Franco, evidenciant eixe esperit propi dels grans universitaris que integren harmoniosament ciències i humanitats, com es fa en la tradició d'un Estudi General com aquest.

Estimat professor Luis Franco, moltes gràcies per la seua esplèndida intervenció.

Agraïment que es fa extensiu als professors Javier Lluch, degà de la Facultat de Ciències Biològiques, i Juli Peretó, padrins del doctor Martínez Mojica, així com als doctors Pertisa Grau i Pérez Sánchez, i les doctores Salvador Alcober i Martínez Sebastian, vicedegans, vicedegana i secretària de la Facultat de Ciències Biològiques, que han integrat la comitiva d'acompanyament del professor Martínez Mojica en aquesta cerimònia, d'acord amb la tradició acadèmica.

Totes elles i ells conformen una digníssima representació institucional de la Facultat de Ciències Biològiques de la Universitat de València quan fa ben poc, a l'inici d'aquest curs acadèmic, hem celebrat els cinquanta anys d'aquesta Facultat.

Creada en setembre de 1977 com a transformació de l'antiga i històrica Facultat de Ciències, seguint una tradició d'estudis en l'antiga Secció de Ciències Biològiques iniciada l'any 1969.

És moment, doncs, de reiterar la felicitació institucional a la nostra Facultat de Ciències Biològiques i a totes les persones que al llarg de més de cinc dècades han contribuït a crear una tradició acadèmica en aquesta branca de les Ciències de la Vida en la qual el nostre nou “honoris” va participar com a estudiant d’una especialitat a la qual ha dedicat la seua vida acadèmica.

Una trajectòria que l’ha conduït hui a ésser reconegut pels seus companys i companyes universitàries en atenció als seus mèrits rellevants, com ens ha llegit formalment, a l’inici d’aquest acte, la senyora Secretària General de la Universitat, a la qual vull també agrair la seua intervenció.

Un prestigi acreditat pel nombre de guardons rebut nacional i internacionalment. Permeteu-me esmentar, només, el recent premi Jaume I de recerca, del Jurat del qual vaig tenir l’honor de ser membre, així com el seu nomenament com a Acadèmic d’Honor de la Real Acadèmia de Medicina amb una excel·lent *laudatio* del catedràtic Juan Viña, de la Facultat de Medicina.

Aquest reconeixement com a doctor “honoris causa” per la Universitat de València ha seguit un cerimonial tradicional que simbòlicament ens uneix a la història mitjançant els elements del ritual universitari europeu: la vestimenta acadèmica, els colors de les branques del coneixement lluits als punys, muceta i a la birreta llorejada que representa la distinció pels mèrits aconseguits i els guants blancs de la virtut de la saviesa.

Saviesa metafòricament representada per l'arbre de la ciència de la cosmovisió llulliana que ens permet evocar eixes catorze branques principals descrites pel pensador medieval entre les quals es troba la biologia.

Visions i percepcions del món de la ciència que enllaça amb l'encertada reflexió que el nostre nou "honoris" ens ha ofert en les primeres paraules de la seua *lectio* quan ens ha esbossat el paral·lelisme entre la vida de les bactèries, el seu comportament i agrupació, i la societat humana en una nova percepció del món microbià que, com ben bé ha assenyalat es troba en el progrés de la ciència biomèdica.

La seua encisadora aportació al progrés científic a partir de descobriment del CRISPR és sens dubte un dels més rellevants mèrits que concorren en la persona del professor Martínez Mojica.

Partint de l'observació del seu entorn natural més immediat el professor Martínez Mojica va descobrir uns mecanismes moleculars i genètics que tenen la seua aplicació en nombroses branques de les ciències de la vida i que es troben en la base dels grans avanços que conduiran, entre d'altres, a la millora de la salut de les persones.

Es produeix així la contribució al progrés humà que fa la recerca, i que transcorre des de la ciència fonamental a la seua aplicació en un procés traslacional que implica, en el cas de la medicina, la necessitat de desenvolupar assajos clínics, el que és una apassionant realitat a hores d'ara en l'aplicació de les possibilitats d'edició genètica aportada per les tècniques CRISPR.

Senyores i senyores, com hauran pogut comprovar en la seua magnífica lliçó magistral, el doctor Martínez Mojica no sols és un científic original i brillant, sinó també un autèntic “mestre” que reuneix la qualitat de l’estima pel coneixement amb la passió per la seua transmissió. Qualitats totes dues que s’uneixen a la seua humanitat ja esmentada i que ell ens ha mostrat en el reconeixement als seus mestres i predecessors.

Perquè el progrés científic es produeix sobre les aportacions realitzades per altres. Traspassant la torxa dels sabers a les següents generacions que continuaran la nostra tasca, com mostra el conjunt escultòric, obra d’Ana Huntington, que ornamenta a l’avinguda de Blasco Ibáñez els límits de la nostra històrica ciutat universitària, oberta amb l’efígie de Palas Atenea evocant l’antiguitat clàssica a les portes dels temples del coneixement.

Aquesta curiositat per anar més lluny, per donar resposta a les preguntes que els éssers humans ens fem des dels orígens dels temps, es troba en la raó de ser de les Universitats junt a la necessitat de transmetre aquests sabers.

Així com es va expressar a aquest mateix Paranimf en la Solemne Cerimònia d’inici d’aquest curs acadèmic, és necessari reivindicar un Pacte per la Ciència que ens permeta situar-nos en el desitjable Horitzó 2020, fent possibles les vocacions científiques, generant investigació i impulsant la innovació, essent la base d’un nou model productiu per a un creixement intel·ligent i inclusiu que sostinga el nostre model social

Per això, continuar amb una inversió en recerca que se situa en termes de l'1,22% del PIB, ens situa fora del nucli central d'economies avançades que inverteixen en torn al 2 i 3% i, fins i tot, plantejant la voluntat d'arribar al 3,5% l'any 2025 en alguns països europeus, potser capdavanters precisament per la seua forta inversió en I+D+i.

Francesc Eiximenis, qui va assessorar en època medieval els Jurats i el Consell de la ciutat de València, en la seua obra *El Regiment de la Cosa Pública* va aconsellar “que no us sia car diner per aconseguir bons Mestres ne bons llibres. Car aquestes coses abdues nohan preu, en quant fan hom aquel qui les ama, e en aquestes dues sta tancat tot lo tresor, e riquesa e noblesa daquest mon”.

El treball del professor Martínez Mojica n'és un clar exemple d'aquesta contribució de primer nivell i hui la seua Universitat, la Universitat en què es va formar, li ret aquest reconeixement que a través del tradicional cerimonial ens enllaça amb el passat, un passat escrit als nostres murs amb lletres d'or per empentar-nos amb força cap al futur, portant la torxa de la llum com al mite prometeic.

I acabe ja.

La raó dels Jurats de la ciutat per fundar aquesta Universitat en el segle XV fou el somni del progrés de la societat. Un somni que compartim i reafirmem hui en aquest Solemne Acte d'Investidura de Doctor “Honoris Causa”.

Moltes gràcies.



VNIVERSITAT DE VALÈNCIA